

© CCHP Streeklucht.nl

Jaarverslag 2024

RIEC

Oost-Nederland

Beste partners,

2024 heeft opnieuw laten zien hoe essentieel samenwerking is in de strijd tegen criminele netwerken die onze maatschappij onder druk zetten. Ondernijning kent vele aspecten: van drugscriminaliteit tot het misbruik van zorgmiddelen, van witwassen en infiltratie in de bovenwereld. Wat ze gemeen hebben, is dat ze onze rechtsstaat aantasten en het vertrouwen van burgers ondermijnen. En ons antwoord daarop vereist altijd dat we samenspannen tegen deze krachten, oftewel: samenwerken. Binnen ons samenwerkingsverband – gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, RIEC-Bureau en vele andere partners – hebben we onze krachten gebundeld om deze dreiging daadkrachtig het hoofd te bieden. Dat is zichtbaar in de resultaten. In Oost-Nederland werden in 2024 maar liefst 18 synthetische drugslabs ontmanteld. We pakten 35 miljoen aan crimineel vermogen af en kregen 173 criminele samenwerkingsverbanden scherp in beeld. Tijdens integrale acties, zoals in de Week tegen Ondernijning die in de vijf districten worden georganiseerd, controleerden we honderden locaties, namen we grote hoeveelheden drugs in beslag, troffen illegale wapens aan en stelden we tientallen overtredingen vast op het gebied van arbeidsomstandigheden, milieu en veiligheid. Ook aan de voorkant boekten we vooruitgang. Diverse gerichte publiekscampagnes leidden tot meer bewustwording en stijging van het aantal meldingen, bijvoorbeeld in het buitengebied. Gemeenten hebben enorm veel werk verzet om ervoor te zorgen dat de gelden bedoeld voor de zorg, niet in handen van criminelen terecht komen.

Deze resultaten laten zien wat er mogelijk is wanneer we informatie delen, fenomenen gericht onderzoeken en barrières opwerpen. Tegelijkertijd weten we dat criminelen niet stilzitten. Ze blijven zoeken naar nieuwe verdienmodellen en kwetsbaarheden. Ons antwoord daarop moet zijn dat we blijven investeren in kennis, signalering, innovatie en vooral, samenwerking. Niet alleen om te handhaven, maar ook om te leren, te verbeteren en te anticiperen op nieuwe dreigingen. We verbinden de inzichten uit fenomeenonderzoeken actief met onze praktijk en monitoren de effecten van onze interventies nauwgezet, zodat we adaptief en slagvaardig kunnen blijven opereren – in het belang van een veilige en weerbare samenleving voor de inwoners van Oost-Nederland.

In dit verslag leest u wat we samen hebben bereikt in 2024. We bedanken iedereen die zich het afgelopen jaar met toewijding heeft ingezet om ondernijning tegen te gaan en onze regio veiliger te maken.

**Namens het samenwerkingsverband,
Ahmed Marcouch**

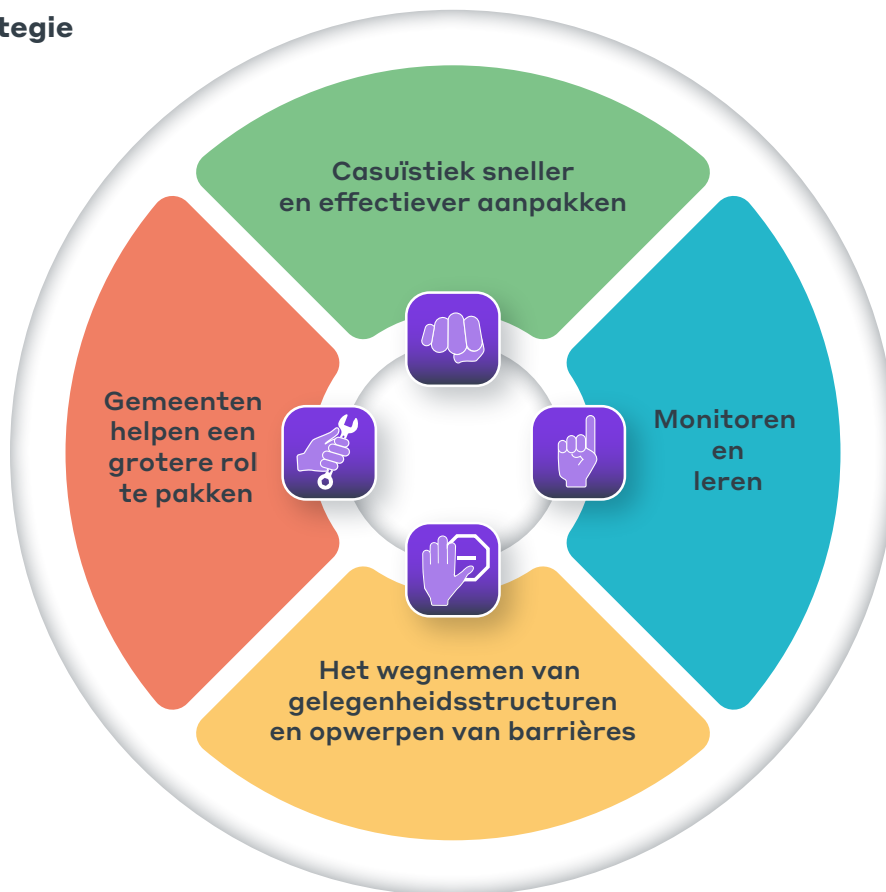
Voorzitter stuurgroep RIEC Oost-Nederland

Inhoud

1	Gezamenlijke aanpak	4
	 Ambitie: Casuïstiek sneller en effectiever aanpakken	5
	 Ambitie: Gemeenten nemen een steeds grotere rol en worden daarbij geholpen	8
	 Ambitie: Wegnemen van gelegenheden en het opwerpen van barrières	10
	 Ambitie: Monitoren en Leren	12
2	Resultaten van de districten	13
	 IJsselland	14
	 Twente	16
	 Gelderland-Zuid	18
	 Gelderland-Midden	20
	 Noord- en Oost-Gelderland	22
3	Financiën	24

1 Gezamenlijke aanpak

Het Samenwerkingsverband Oost-Nederland is met 76 gemeenten verenigd in vijf districten en vele samenwerkingspartners, omvangrijk te noemen.

Om een goede focus aan te brengen in onze aanpak, werken we als sinds 2022 aan de uitvoering van onze meerjaren-ambities. Die helpen ons te focussen op de hoofdthema's. In het volgende hoofdstuk Gezamenlijke Aanpak, staat een compilatie van de resultaten die we in 2024 hebben weten te bereiken.

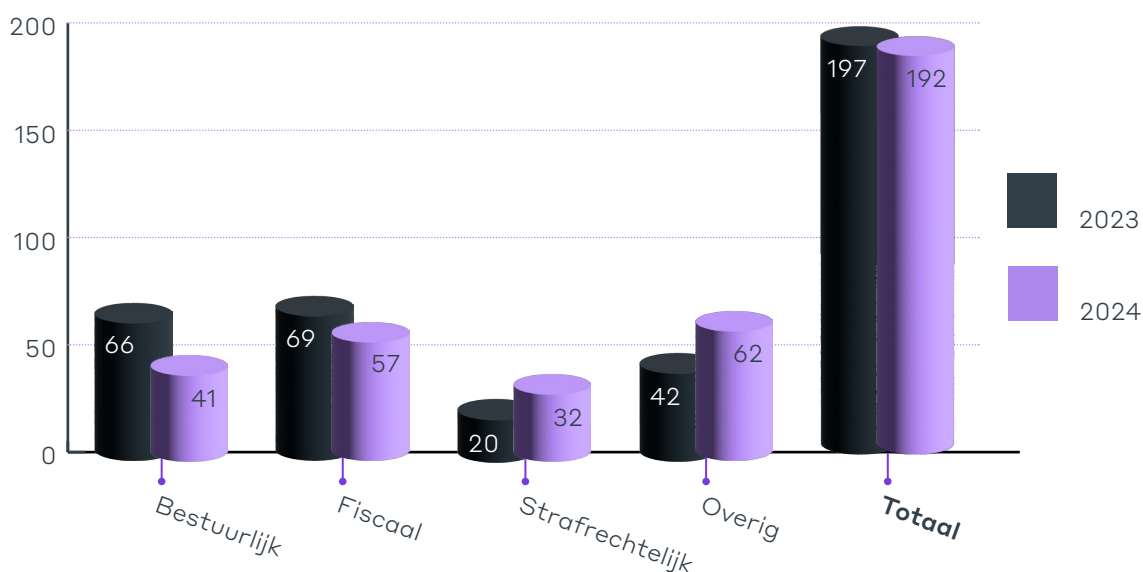
Het samenwerkingsverband RIEC Oost-Nederland werkt aan de hand van vier ambities die zowel regionaal als districtelijk de gezamenlijke koers bepalen. In dit hoofdstuk wordt een beeld gegeven van diverse regionale resultaten op deze ambities. Vervolgens wordt in het volgende hoofdstuk ingezoomd op bijzonderheden in de districtelijke resultaten op dezelfde ambities.

Ambitie: Casuïstiek sneller en effectiever aanpakken

Einde 2024 beschikten alle districten over een integraal ondermijningscentrum (IOC) waar partners fysiek samenwerken aan casuïstiek. Dit leidt tot betere afwegingen en snellere afstemming over interventiecapaciteit.

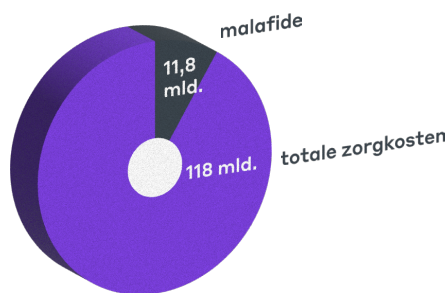
We zien daarbij dat uiteindelijk minder signalen worden omgezet naar casussen, maar dat deze casussen van hogere kwaliteit zijn. Gemeenten pakken casuïstiek steeds vaker zelf op, mede dankzij betere positionering. Vooral kleinere gemeenten maken hierbij gebruik van gerichte ondersteuning, die beschikbaar is gesteld in de districten. Dit versterkt de gehele aanpak.

- In 2024 zien we het [handhavingsknelpunt witwassen](#) (ongebruikelijk bezit, criminele geldstromen) het meest terug als startpunt in de casuïstiek. In de aanpak hiervan speelt de inbreng van de Belastingdienst in de IOC's een belangrijke rol.
- De aanpak van [zorgcriminaliteit](#) is verder geïntensiveerd, gericht op zowel het voorkomen als het ontmantelen van de criminele verdienmodellen. Dit is het directe resultaat van de stappen die de gemeenten zetten in het steeds verder opwerpen van barrières. Zij zijn verantwoordelijk voor de financiering van 19% van het zorglandschap in Nederland en zijn zich er inmiddels van

bewust dat zij zelf een faciliterende rol (kunnen) spelen, door onvoldoende barrières aan de voorkant in te bouwen. Helaas blijven de zorgverzekeraars en zorgkantoren, gezamenlijk verantwoordelijk voor de overige 81%, achter in het op deze manier fraude- en criminaliteitsproof maken van de zorgcontracten. Er is hier veel te winnen. Naar schatting komt ruim 10% van de aan zorg bestede gelden (in Nederland 112 miljard) in malafide handen: 11,8 miljard.¹ Ter vergelijking, in 2021 schatte het CBS de opbrengst van cocaine op 10,7 miljard en die van synthetische drugs op 3,2 miljard.

Omvang zorgcriminaliteit

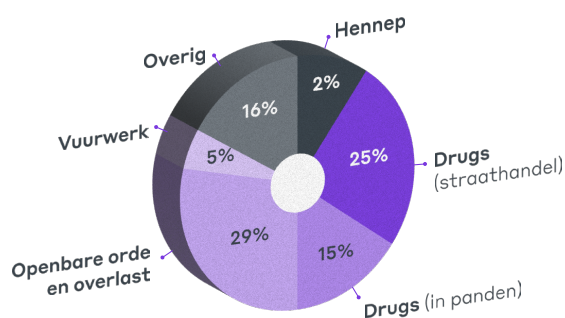
Vanuit VWS is in 2024 103 miljard uitgegeven aan zorgkosten. Daar bovenop komt vanuit de gemeentelijke uitgaven 8,8 miljard aan Wmo-gelden en 6,2 miljard voor jeugdzorg. Van het totaal, 118 miljard, wordt geschat dat 10%, 11,8 miljard, in malafide handen terecht komt. Hierbij zijn nog niet meegenomen de extra kosten die gemeenten uit eigen middelen doen omdat de bijdrage van het Rijk in het gemeentefonds niet afdoende is, en de kosten voor Forensische zorg.

- **Mensenhandel**, gericht op arbeids-, seksuele en criminele uitbuiting, is eveneens in opkomst als startpunt in de casuïstiek. Hierin is het effect merkbaar van het districtelijk bundelen en inzetten van de beschikbare kennis en expertise. Hierdoor kunnen gemeenten voor het tot stand brengen van een sluitende aanpak, meer en meer terugvallen op hulp en ondersteuning binnen het district.
- Het Internationale Informatieplein, dat zich in voorgaande jaren heeft gepositioneerd als centraal platform voor informatie-uitwisseling en internationale samenwerking voor Enschede-Gronau-Losser, is afgelopen jaar verder doorontwikkeld. Er zijn **tien grens-over-schrijdende casussen** opgepakt, variërend van malafide autoverhuurbedrijven en drugs-criminaliteit tot witwassen. De gedeelde informatie ondersteunde diverse gerichte interventies aan beide zijden van de grens, zoals gemeentelijke controles en financiële onderzoeken.
- Door investering in het zogenoemde **governance model** van het RIEC Samenwerkingsverband staat er een duidelijker besluitvormingsproces en aan de hand daarvan is er in 2024 in de praktijk ervaring opgedaan met de verbetering tussen de verschillende geografische schaalniveaus (lokaal, districtelijk, eenheid). Het OM constateert dat dat nu 'stroomt' en dat de bestuurlijke drukte is afgenomen op het brede onderwerp ondermijning. Onderwerpen worden beter op de juiste tafels met het juiste bestuurlijke of ambtelijke gezelschap besproken dan pakweg twee, drie jaar geleden.

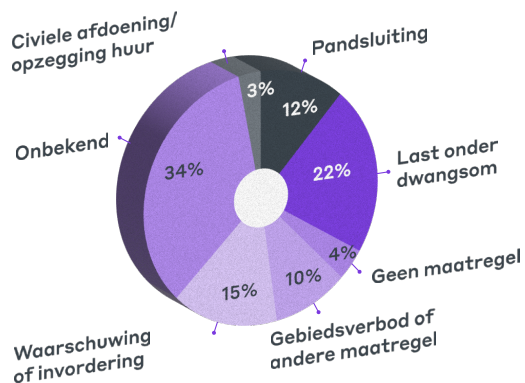
¹ Bron: onderzoek van de Erasmus Universiteit: repub.eur.nl/pub/79833/Rapport-rechtmatige-zorg-definitief.pdf

- Het OM is kwantitatief en kwalitatief scherper vertegenwoordigd in de **vijf Integrale Ondermijningscentra**. Er is meer uniformiteit en OM-intern is de verbinding intelligence en gebiedswerk beter ingeregeld. Ook dat verstevigt de inhoudelijke bijdrage aan de ambtelijke overleggen. Met de komst van de nieuwe Bibob-medewerker zijn er interne bewustwordings-sessies georganiseerd waardoor ook de eigen OM-mogelijkheden bij andere officieren van justitie scherper op het netvlies zijn gekomen. Het OM krijgt steeds beter zicht op het **afpakken van crimineel vermogen**. Zo is er een verdachte van witwassen aangehouden in Spanje waar 12 miljoen aan cryptovaluta in beslag zijn genomen. En is in een internationale drugshandelzaak 2,2 miljoen euro aan ontnemingen gevorderd.
- Er zijn in 2024 door de politie **974 bestuurlijke rapportages** opgesteld, een ruime verdubbeling ten opzichte van 2023. Ook is er het afgelopen jaar binnen de politie veel geïnvesteerd in **onderwijsontwikkeling** op gebied van de bestuurlijke aanpak, waardoor de reikwijdte steeds verder vergroot. De politie neemt deel aan de vijf Integrale Ondermijningscentra, middels zowel de bestuurskundigen, de informatie-organisatie als blauw/opsporing, afhankelijk van de benodigde expertise. In Noord- en Oost-Gelderland was de inbreng vanuit de informatie-organisatie in 2024 beperkt, wat zich heeft vertaald naar het geringere aantal door de politie ingebrachte signalen.
- Door de integrale aanpak van casuïstiek is de inbreng van de **Belastingdienst** in de vijf ondermijningscentra cruciaal. Met de inzet van fiscaal-bestuurlijke middelen worden criminele netwerken effectief verstoord en verdienmodellen aangepakt.

Bestuurlijke rapportages

Bestuurlijke maatregelen

Het aandeel drugsproblematiek in de bestuurlijke rapportages is hoog, 50%. De bestuurlijke aanpak op straat-handel neemt toe. De categorie Openbare Orde omvat naast (voetbal)geweld, ook explosies, beschietingen en woonoverlast. Een relatief groot deel van de opvolging van de rapportages is nog onbekend (34%). Dit is een aandachtspunt dat in 2025 wordt opgepakt.²

² De in dit jaarverslag gepresenteerde cijfers Bestuurlijke rapportages zijn gecorrigeerd, **niet** meegenomen zijn onder meer de Veilig-thuismeldingen en prostitutiecontrole-rapporten. Door het ontbreken van een afdoende registratie en het hanteren van verschillende definities kunnen de cijfers afwijken van wat er in de districten is gepresenteerd. In het kader van het monitoren van de aanpak in het Samenwerkingsverband, in 2025 zal worden gewerkt aan een eenduidiger en uniforme definiëring.

Milieu

In de districten zijn verschillende casussen gedraaid mbt milieu:	
1x	Strafrechtelijk onderzoek door Omgevingsdienst afgerond
2x	Diepgaand Administratief Onderzoek (DAT) uitgevoerd en afgerond door Ketentoezicht Gelderse Omgevingsdiensten
2x	Last onder dwangsom in het kader van de Wet milieubeheer
1x	Boekenonderzoek (parallel/integraal met DAT)
	Meerdere integrale en bestuurlijke controles vanuit RIEC-milieucasuïstiek

Ambitie: Gemeenten nemen een steeds grotere rol en worden daarbij geholpen

De vijf districten in Oost-Nederland nemen het voortouw in het vergroten van [bestuurlijke weerbaarheid](#). Gemeenten werken districtelijk aan [gezamenlijke normen](#), vaak gekoppeld aan de toegang tot specialistische ondersteuning. Districten monitoren zo hun eigen prestaties en bouwen stapsgewijs aan een volwassen aanpak van georganiseerde criminaliteit. Vooral kleinere gemeenten profiteren van ondersteuning bij het op orde brengen van de basis. De invulling is passend per district (zoals OTO, DOT, menukaarten, training on the job) en kennen soms een specifieke specialistische invalshoek, maar is steeds gericht op kennisoverdracht. Gemeenten leren zo zelfstandig op te treden. Deze aanpak resulteerde in 2024 in een breed scala aan activiteiten (zie districtspagina's vanaf pagina 13).

In 2024 hebben alle districten van het RIEC-bureau een 'Rode dradenbeeld' ontvangen die de weerbaarheid weergeeft van het district in de aanpak van ondermijning. Deze Rode dradenbeelden zijn opgebouwd uit de [gemeentelijke weerbaarheidsscans](#) die vrijwel alle gemeenten in Oost-Nederland de afgelopen jaren ontvangen hebben en vormden vaak de eerste aanzet tot de hierboven genoemde districtelijke normen.

Als opvolger van de gemeentelijke Analyses Buitengebied (2020-2023), is er een handreiking informatiebeeld buitengebied ontwikkeld. De handreiking beschrijft hoe gemeenten met een toegankelijke analyse het [zicht op hun buitengebied](#) kunnen vergroten. De focus van de analyse ligt op het inzichtelijk maken van gelegenheden voor [drugs- en milieucriminaliteit](#). Er zijn pilots uitgevoerd met drie gemeenten. Het product is nagenoeg afgerond. Publicatie en verdere uitrol vindt plaats in Q1 van 2025.

Via kenniskringen en netwerken dragen de politiebestuurskundigen bij aan het uitleren van good-practises op gebied van de bestuurlijke aanpak. Hierbij proberen ze ook lokale partners te betrekken om beter inzicht te krijgen en te geven in elkaars mogelijkheden en beperkingen. Een voorbeeld hiervan

is de grote stijging van het aantal maatregelen op **drugsoverlast** en (met name) **straatdealers** door gemeenten, op basis van rapportages aangeleverd door de politie.

Gemeenten ontvingen een **geactualiseerd model Bibob-beleid** en vereenvoudigd Bibob-vragenformulier, in lijn met de Omgevingswet die per januari 2024 van kracht is. Deze wet biedt nieuwe kansen in de aanpak van ondermijning via Bibob. Landelijk zijn een factsheet, Q&A en trainingen ontwikkeld in samenwerking met de RIEC's en het Landelijk Bureau Bibob. RIEC Oost-Nederland liet onderzoeken hoe gemeenten – vooral kleinere – beter kunnen samenwerken in kennis en capaciteit. Voor Gelderland-Zuid is hiervoor een concreet scenario uitgewerkt. Ook op lokaal niveau is aan diverse gemeenten voorlichting en training gegeven over het toepassen van het Bibob-instrument. Daarnaast zijn in 2024 drie regionale basistrainingen over de toepassing van de Wet Bibob gegeven, samen met het Landelijk Bureau Bibob, en aanvullende trainingen over **financieel onderzoek** en gesprekstechnieken.

De Proeftuin Aanpak Zorgfraude is een initiatief van de regio's Hart van Brabant en Twente en de VNG, gesteund door het ministerie van VWS. In de proeftuin onderzoeken de regio's samen met andere gemeenten hoe álle gemeenten zich beter kunnen wapenen tegen malafide zorgaanbieders. In dat kader zijn in Twente alle **561 zorgaanbieders aan de Bibob toets** onderworpen.

Uit casuïstiek en fenomeenanalyse(s) is gebleken dat **zorgcriminaliteit** verweven is met andere vormen van criminaliteit. Reden om het te prioriteren in OostNederland. Dat betekent dat zowel in de districten als op regionaal niveau het nodige gebeurt op dit onderwerp. Een greep daaruit:

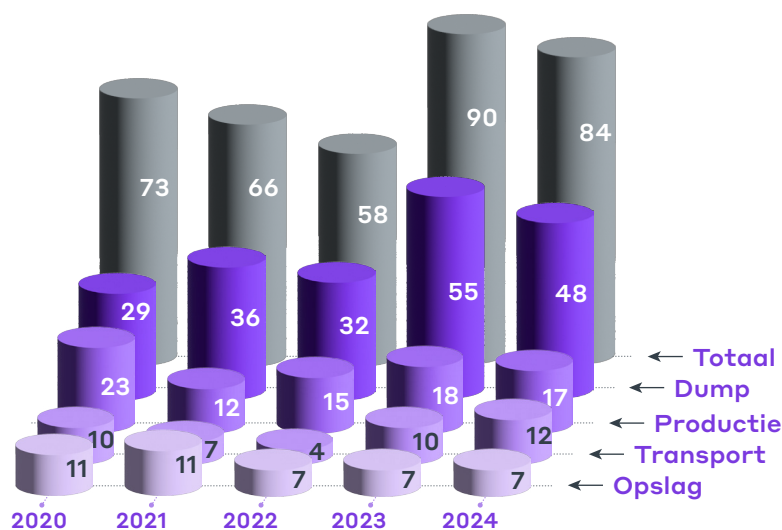
- Aanstelling themahouder zorgcriminaliteit (en mensenhandel) bij het RIEC-bureau.
- In Twente loopt de Proeftuin zorgfraude, waarbij de toegevoegde waarde van het delen van informatie wordt onderzocht.
- De Wet Bibob is toegepast bij de aanbesteding van zorg, in Twente en Gelderland-Midden.
- Hernieuwd handboek zorgfraude opgeleverd in Gelderland-Midden.
- In Gelderland-Zuid is de stand van zaken van de gemeenten in kaart gebracht en zijn concrete aanbevelingen opgeleverd die de gemeenten in 2025 gaan implementeren.
- In Noord- en Oost-Gelderland is de hoofdverdachte van zorgfraude in een integrale casus veroordeeld tot 18 maanden gevangenisstraf, waarvan zes voorwaardelijk.
- In IJsselland loopt het project Grip op Zorg. De gemeente heeft zorglocaties met verstoringen van de openbare orde in kaart gebracht, in 2025 worden passende acties uitgevoerd.

Ambitie: Wegnemen van gelegenheden en het opwerpen van barrières

In 2024 heeft het RIEC-samenwerkingsverband zich gericht op een analyse van alle productie-, opslag-, en dumplocaties van synthetische drugs in Oost-Nederland over een periode van 5 jaar. Elke locatie is door middel van integrale informatie bekeken om daarmee uiteindelijk te komen tot een betere kennispositie. Dit leverde de [integrale fenomeenanalyse syndru](#) op. Ook hier werd een duidelijke grensoverschrijdende link met Duitsland aangetoond met zorgwekkende waterbed-effecten. Inmiddels werkt SONAR aan een zo actueel mogelijk beeld ten aanzien van synthetische drugs.

Ontdekte syndrulocaties Oost-Nederland

In 2024 zijn er in totaal 84 locaties van synthetische drugs aangetroffen, iets minder dan het jaar ervoor. Alle locaties met betrekking tot het productieproces van amfetamine, methamfetamine, MDMA en cocaïne zijn hierbij meegenomen. Strikt genomen is cocaïne geen synthetische drug, maar cocaïnewaterijen worden in deze telling wel meegenomen omdat daarvoor (deels) dezelfde hardware, chemische processen en materialen worden gebruikt en omdat de achterliggende netwerken deels hetzelfde zijn.
(bron: Syndru Jaarrapportage 2024 Sonar, RIEC Oost-Nederland)

Het [internationale informatieplein](#) Enschede/Losser/Gronau maakte in 2024 een [eerste grensoverschrijdende gebiedsanalyse](#), bestaande uit een gezamenlijk beeld van kennis en inzichten van de aard en omvang van de georganiseerde criminaliteit in het Twentse grensgebied. Ook is er een internationaal project op de aanpak van criminele autoverhuurbedrijven gestart. Het richt zich op het aanpakken van [misbruik van autoverhuurbedrijven](#) door criminelen in Nederland en Duitsland. Het doel is om gezamenlijk maatregelen te ontwikkelen die verhuurbedrijven helpen en te voorkomen dat voertuigen voor illegale activiteiten worden ingezet. De [Nederlands/Duitse vakdag](#), georganiseerd voor meer dan 120 professionals, was zeer succesvol. Geïnitieerd door het RIEC-Bureau is in 2024 deelgenomen aan een [Fieldlab](#) om de samenwerking tussen beide landen te verbeteren. Dit resulteerde in een [gezamenlijke oefening](#) van politie, Douane, KMar, en Duitse politiediensten, gericht op de aanvoer van grondstoffen voor [synthetische drugs](#).

Het fenomeenonderzoek naar **illegale handel in vuurwerk** is gestart in 2024. De focus ligt hierbij op de groothandel in vuurwerk. Daar verdwijnt het product de illegaliteit in en belandt het onder andere bij aanslagplegers. Het onderzoek is nog bezig, maar we zien een sterke verwevenheid met andere vormen van ondermijning, zoals drugscriminaliteit en de illegale sigarettenhandel.

Via de beide provincies zijn er projecten voor het vitaliseren van **vakantieparken** en tegengaan van ondermijnende criminaliteit. Op basis daarvan zijn er in 2024 in **Overijssel 14 gemeenten** ondersteund en in **Gelderland 16**. Dit betreft in hoofdzaak de kleine gemeenten, waar vaak veel buitengebied is en waar de vraag naar specifieke kennis en extra ondersteuning in de vorm van toezichthouden het grootst is. Ook wordt in die gevallen veel ondersteund in het opstellen van een bestuurlijke opdracht en besluit, iets dat anders niet of moeilijk tot stand komt.

In 2024 hebben we een tweetal kennissessies georganiseerd met verschillende **cybercrime**-experts om de mogelijke rol van het RIEC Samenwerkingsverband op dit thema nader te bezien en in te vullen. Ook is een overzicht gemaakt van alle taken en projecten die bij individuele RIEC-convenantpartners spelen op dit specifieke thema. Daaruit hebben de gezamenlijke partners geconcludeerd dat er al veel gebeurt op cybercriminaliteit en het RIEC Samenwerkingsverband geen rol ziet in bewustwording of aanjaging. Daarop is door de Stuurgroep RIEC besloten om het thema dicht bij de kerntaak te organiseren. Dat wil zeggen dat cyber als één van de componenten in de casuïstiek wordt meegenomen. In 2025 wordt hier verder invulling aan gegeven. Ditzelfde geldt voor de thema's **jonge aanwas en criminele geldstromen**.

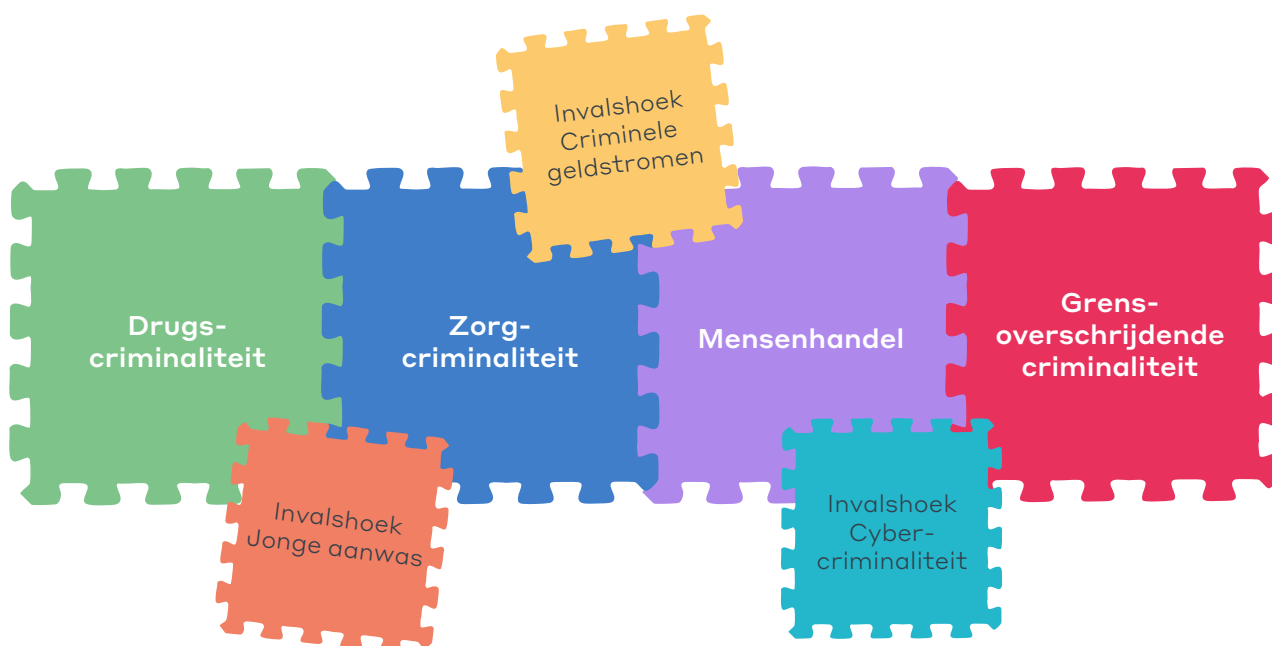

Ambitie: Monitoren en Leren

Het Samenwerkingsverband RIEC Oost-Nederland heeft haar koers al in 2022 vastgelegd in een Meerjarenstrategie, met richtinggevende ambities. Deze ambities zijn in 2024, met het oog op de nieuwe planperiode, tegen het licht gehouden. De uitkomst hiervan was om koersvast door te gaan op de ingeslagen weg. De oorspronkelijke drie ambities zijn blijven staan en er is een vierde aan toegevoegd: Monitoren en Leren.

Er zal vooral worden geïnvesteerd in het adaptief **monitoren** van de resultaten van de aanpak en daarvan leren, om ervoor te zorgen dat er een voortdurende aansluiting is bij de veranderende (criminele) omgeving van het Samenwerkingsverband.

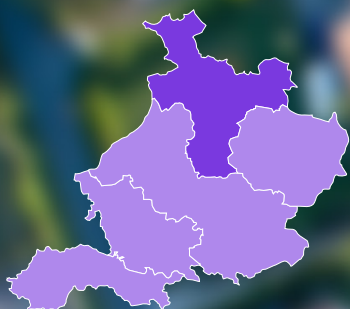
In 2023 en 2024 is samen met de politie geïnvesteerd in een **multidisciplinaire training High Alert**, waar eerstelijnsprofessionals worden getraind in het herkennen van de productie en opslag van synthetische drugs en de werkprocedures ná aantreffen van een drugslocatie. Deze training voor professionals sloot aan bij een van de aanbevelingen uit het Fenomeenonderzoek Synthetische Drugs. En is daarmee een goed voorbeeld van het systematisch identificeren van knelpunten om daarvan te leren. Inmiddels zijn in anderhalf jaar **720 professionals getraind**, waaronder ook Duitse.

2 Resultaten van de districten

Het Samenwerkingsverband RIEC Oost-Nederland bestaat uit vijf geografische districten. Binnen deze vijf districten, met samenwerkingen variërend van 11 tot 22 gemeenten, worden afspraken gemaakt, gebaseerd op gezamenlijk gevoelde urgentie en beschikbare capaciteit en middelen. Op dat niveau is er gezamenlijk voldoende zicht op lokale prioriteiten en mogelijkheden om de ambities afkomstig uit de Meerjarenstrategie, om te zetten naar concrete acties. De vijf districten vormen een mix van 100.000+ steden en veel kleinere en middelgrote gemeenten. Op deze districtelijke schaal is er oog voor elkaars problematiek en reikwijdte en dat zorgt ervoor dat men, ondanks deze verschillende uitgangsposities, in onderling vertrouwen samenwerkt aan de districtelijke jaarplannen. Verder hebben alle districten een eigen Integraal Ondermijningscentrum (IOC). Van daaruit werken een account-manager, casus-coördinator, analist en ondersteund door een bestuurlijk/ bibob-adviseur van het RIEC-bureau samen met een grote diversiteit aan convenantpartners aan de integrale casusaanpak. In de volgende pagina's wordt een deel van de resultaten van de districten gepresenteerd. Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar de districtelijke jaarverslagen.

IJsselland

Casuïstiek sneller en effectiever

- De samenwerking is in 2024 verbeterd, met een intensievere betrokkenheid van partners en een groei van het aantal casussen vanuit gemeenten. De kwaliteit van signalen is toegenomen, maar blijft een aandachtspunt. Gemeenten uiten de wens dat netwerkpartners meer signalen aanleveren om de integraliteit te bevorderen.
- Er zijn geen opvallende nieuwe thema's, al is er een lichte toename in zorgcasussen.

Gemeenten helpen

- Uitvoering gegeven aan basisnorm ondermijning gemeenten.
- Ontwikkeling provinciale Overijsselse aanpak met aandacht voor de thema's vitale vakantieparken en buitengebied.
- Regionale interne communicatiestrategie gemeenten.
- Oplevering rode draden analyse weerbaarheidsscans IJsselland.
- Kerngroep Ondermijning actief voor bevorderen districtelijke samenwerking.
- Organisatie Themaweek en dagen ondermijning, aanschaf VR-brillen ter bewustwording van mensenhandel en arbeidsuitbuiting.
- Vergroten bewustwording/handelingsperspectief, provinciale MMA-campagne.

Barrières opwerpen

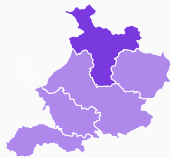
- Fenomeenanalyse naar radicalisering, extremisme en maatschappelijke onrust (ism RuG, uitkomst Q1 2025). Onderdeel hierbij is het ondermijnende karakter van het (lokale)gezag.
- Doorontwikkeling van het Keurmerk Veilig Buitengebied en de aanpak van milieucriminaliteit en synthetische drugs.
- Ontwikkeling protocol voor synthetische drugsdumpingen en productielocaties (opvolging gemeenten intern).
- Inzet op jonge aanwas in Zwolle, middels drie sporen: Contextgerichte aanpak van 2% jongeren; Preventie & interventie; Veilig in en om school (VIOS) (2024/2025 PmG middelen).

Monitoren en Leren

- Vooral via 'training on the job' hebben alle IJssellandse gemeenten tijdens ondermijningscontroles praktische begeleiding aangeboden gekregen, met als doel maximaal leereffect.
- Alle relevante toezichthouders Omgevingsdiensten naar syndru training High Alert geweest.
- Organisatie provinciaal ondermijningscongres.

IJsselland

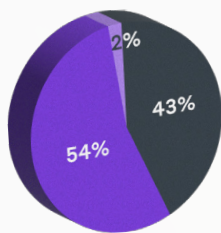

- 11 gemeenten: Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland, Zwolle
- 552.201 inwoners
- 1.916.960 km²

174

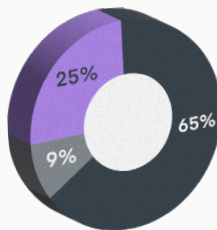
Bestuurlijke
rapportages
politie*

48 Signalen

- Politie (21)
- Gemeente (26)
- Belastingdienst (1)
- Overige partners (0)

32 Bibob onderzoeken

- APV/Bijzondere Wetten (horeca/prostitutie) (21)
- Omgevingswet (bouw/milieu) (3)
- Vastgoedtransacties (8)

Casussen gestart in 2024

Mensenhandel en -smokkel	1
Georganiseerde hennepcultuur	1
Witwassen	27
Vastgoed	3
OMG's	1
Ongebruikelijk bezit	2
Zorgfraude	2
Criminele groepen	1
Totaal	38

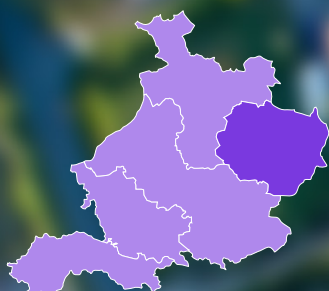
7 Aangetroffen Syndrilocaties

- Productie 1
- Opslag 1
- Transport 1
- Dump 4

* Door het hanteren van verschillende definities kan sprake zijn van afwijkingen. In het kader van het monitoren van de aanpak in het Samenwerkingsverband, in 2025 zal worden gewerkt aan een eenduidiger en uniforme definiëring.

Twente

Monitoren en Leren

- Organisatie provinciaal ondermijningscongres.
- Initiatieven uit andere delen van het land zijn gedeeld om kennis en ervaring uit te wisselen.
- Gezamenlijk met partners is een evaluatie van de samenwerking en het werkproces gehouden. De uitkomsten worden, samen met de WGS, landelijke werkwijze en Prisma, gebruikt voor de inrichting van de samenwerking in 2025.

Barrières opwerpen

- Aanpak zorgcriminaliteit: screening van alle gecontracteerde zorgaanbieders (ZIN), ontwikkeling ROC- lesprogramma, proeflab voor informatiedeling en onderzoek hoe regionaal toezicht en handhaving vorm moet krijgen (start in 2025).
- Jonge aanwas: Enschede en Almelo werken aan Preventie met Gezag, waaronder integrale persoonsgerichte aanpak; alle gemeenten hebben triagetafels voor vroegsignalering en jeugdgroepenaanpak; Risk Factory heeft een onderwijsprogramma over ondermijning voor het voortgezet onderwijs; deelname door Twenterand aan een landelijke pilot met de tool OLJA gericht op signalering van jonge aanwas.
- Mensenhandel: opstellen nieuw werkproces samen met het KMT.
- Ontwikkeling e-learning voor nieuwe medewerkers
- Verkenning naar de rol van drugscriminaliteit Deze wordt vertaald naar een projectplan.

Gemeenten helpen

- Het Ondersteuningsteam Ondermijning Twente heeft de gemeenten ondersteunt bij diverse integrale controles, twee districtelijke ondermijningsweken gecoördineerd en diverse bewustwordingssessies georganiseerd.
- Structurele bewustwording binnen gemeenten draagt bij aan het herkennen en verrijken van signalen.
- Eind 2024 voldeden bijna alle gemeenten aan de Twentse basisnorm. In 2024 is de basis op orde twee keer gemonitord en getoetst. De adviseur weerbare overheid heeft gemeenten ondersteunt bij het op orde brengen van de basisnorm.
- Er is een overzicht gemaakt van verschillende aanbieders van informatie- en registratiesystemen voor gemeenten. Alle gemeenten in Twente hebben de module ondermijning van PGAx aangeschaft.

Casuïstiek sneller en effectiever

- Het Integraal Ondermijningscentrum heeft de samenwerking met partners versterkt.
- Gemeenten voldoen bijna volledig aan de regionale basisnorm, met daardoor kwalitatief betere signalen en effectiever gebruik van interventiemogelijkheden.
- Exploitatie en speculatie van vastgoed en mensenhandel spelen een prominentere rol in de casuïstiek.
- De tweede helft van 2024 liet een stijging zien in signalen rondom zorgcriminaliteit.
- In de casuïstiek wordt een groei op het thema mensenhandel gezien.

Twente

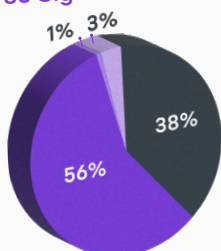

- 14 gemeenten: Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand, Wierden
- 636.832 inwoners
- 1.503.770 km²

190

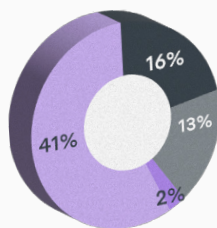
Bestuurlijke
rapportages
politie*

83 Signalen

- Politie (32)
- Gemeente (47)
- Belastingdienst (1)
- Overige partners (3)

36 Bibob onderzoeken

- APV/Bijzondere Wetten (horeca/prostitutie) (6)
- Omgevingswet (bouw/milieu) (5)
- Subsidies (1)
- Aanbestedingen (zorg) (15)

Casussen gestart in 2024

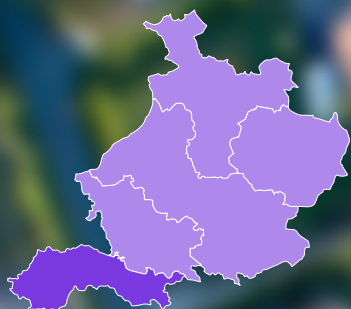
Mensenhandel en -smokkel	5
Georganiseerde hennepteelt	5
Witwassen	11
Vastgoed	1
OMG's	3
Ongebruikelijk bezit	2
Zorgfraude	4
Totaal	32

14 Aangetroffen Syndrilocaties

- Productie 1
- Opslag 1
- Transport 3
- Dump 9

Gelderland-Zuid

Barrières opwerpen

- Aanpak veilig buitengebied in samenwerking met PVO Oost-Nederland.
- Start ontwikkeling van een Gelderse Norm en Basisnorm aanpak van ondermijnende criminaliteit van Weerbaar Gelderland-Zuid.
- Doorontwikkeling van de bestuurlijke ondermijningsaanpak via het programma Weerbaar Gelderland-Zuid en het Ondersteuningsteam. Weerbaar Gelderland-Zuid, waaronder ondersteuning bij integrale controles, bestuurlijke handhaving en juridische advisering.

Monitoren en Leren

- Via de Menukaarten Weerbaar Gelderland-Zuid zijn tientallen trainingen, opleidingen en bewustwordingssessies aangeboden, met de focus op ondermijnende criminaliteit algemeen (bijvoorbeeld inzet bestuursrechtelijke bevoegdheden), drugscriminaliteit, mensenhandel en zorgfraude en zorgcriminaliteit.
- Een speciaal ontwikkelde theorie- en praktijktraining over integrale controles bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Casuïstiek sneller en effectiever

- De integrale casusaanpak in Gelderland-Zuid concentreert zich steeds meer op complexe(re) en grote(re) criminele netwerken.
- Een opvallende trend is dat op grote schaal misbruik wordt gemaakt van (landelijke) registratiesystemen, zoals BRP, RNI en KVK. Met behulp van valse of onjuiste inschrijvingen worden verschillende vormen van fraude gepleegd. Daarnaast worden inschrijvingen gebruikt voor criminele praktijken.

Gemeenten helpen

- Gemeenten en partners maakten veelvuldig gebruik van Menukaarten Weerbaar Gelderland-Zuid met daarin opleidingen, trainingen en bewustwordingssessies.
- Gemeenten werden door medewerkers van Weerbaar GZ en specialisten geholpen bij het opstellen van model-beleid, uitvoeren integrale controles, uitvoeren OSINT-analyses, rijker verantwoorden via video's en factsheets, handhavingsbesluiten en het signaleren van ondermijning.
- Inzet van ondermijningsbus, drugslokbuis, fictieve drugsafvaldumpingen, een uitbuitingscontainer, VR-brillen en drugsgeurtonnen om bewustwording te vergroten.
- De publiekscampagne 'Samen voor een veilige buurt', met als doel inwoners, ondernemers en bezoekers bewust te maken van de risico's en gevaren van synthetische drugsproductie en drugsafvaldumpingen, hen signalen te leren herkennen de meldingsbereidheid te verhogen. Na de lancering van de campagne in 2023 zijn in 2024 opnieuw twee campagnerondes uitgerold. Naast de algemene campagne, is deze ook gericht ingezet in de directe omgeving bij het aantreffen van een drugslab of dumping.

Gelderland-Zuid

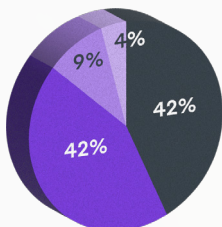

- 14 gemeenten: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen, Zaltbommel
- 586.277 inwoners
- 1.107.420 km²

159

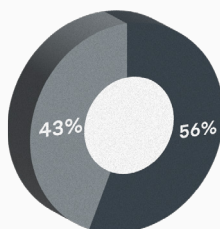
Bestuurlijke
rapportages
politie*

21 Signalen

- Politie (9)
- Gemeente (9)
- Belastingdienst (2)
- Overige partners (1)

23 Bibob onderzoeken

- APV/Bijzondere Wetten (horeca/prostitutie) (13)
- Omgevingswet (bouw/milieu) (10)

Casussen gestart in 2024

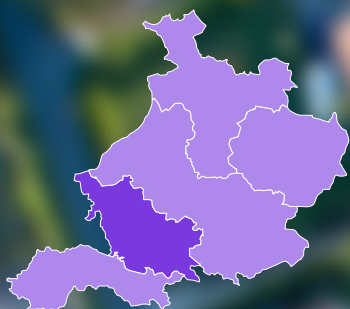
Mensenhandel en -smokkel	1
Witwassen	10
Vastgoed	2
Zorgfraude	1
Totaal	14

26 Aangetroffen Syndrilocaties

- Productie 7
- Opslag 4
- Transport 2
- Dump 13

Gelderland-Midden

Barrières opwerpen

- Start ontwikkeling van een Gelderse Norm en Basisnorm aanpak ondermijnende criminaliteit Samen Weerbaar.
- Doorontwikkeling van de bestuurlijke ondermijnings-aanpak via het programma Samen Weerbaar, onder andere dus via het Districtelijk Ondermijningsteam Gelderland-Midden (DOT GM). Waaronder ondersteuning bij integrale controles, bestuurlijke handhaving en juridische advisering communicatie- en analysecapaciteit.

Monitoren en Leren

- Via de Menukaarten Samen Weerbaar Gelderland-Midden zijn tientallen trainingen, opleidingen en bewustwordingssessies gegeven met de focus op ondermijnende criminaliteit algemeen (bijvoorbeeld inzet bestuursrechtelijke bevoegdheden), drugs-criminaliteit, mensenhandel en zorgfraude en zorgcriminaliteit.
- Een speciaal ontwikkelde theorie- en praktijktraining over integrale controles bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Casuïstiek sneller en effectiever

- De aanpak van zorgcriminaliteit heeft een impuls gekregen, met een project in 2025 gericht op 'korte strafrechtelijke klappen' binnen drie RIEC-casussen. Het project richt zich op de strafrechtelijke aanpak van Valsheid in Geschriften en aanverwante delicten, met als doel het integraal doorbreken van criminele structuren.
- Witwascasuïstiek blijft veelvoorkomend, terwijl casussen rondom mensenhandel en -smokkel complex blijven door de boven-districtelijke aard.
- De focus ligt steeds meer op grotere en complexe(re) casuïstiek.

Gemeenten helpen

- Samen Weerbaar met daarin opleidingen, trainingen en bewustwordingssessies waar gemeenten en partners veel gebruik van hebben gemaakt. Dit hielp hen om de basis op orde beter op orde te krijgen voor de aanpak van drugscriminaliteit en witwassen, mensenhandel en zorgfraude/zorgcriminaliteit.
- Inschakeling van medewerkers van Samen Weerbaar en specialisten om te helpen bij het opstellen van modelbeleid, uitvoeren integrale controles, uitvoeren OSINT-analyses, rijker verantwoorden via video's en factsheets, handhavingsbesluiten en de (integrale) aanpak op alle geprioriteerde thema's. Het concept Handboek Zorgfraude en Zorgcriminaliteit Samen Weerbaar is ontwikkeld.
- Vergroting bewustwording via de Menukaarten van Samen Weerbaar door het inzetten van de ondermijningsbus, drugslokbus, fictieve drugsafvaldumpingen en VR-brillen.
- In navolging van het district Gelderland-Zuid, is in Gelderland-Midden de publiekscampagne 'Samen voor een veilige buurt' (gericht op synthetische drugs en drugsafvaldumpingen) gelanceerd.

Gelderland-Midden

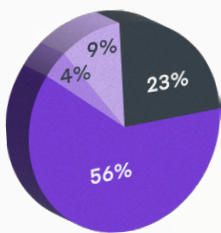

- 15 gemeenten: Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort, Zevenaar
- 724.589 inwoners
- 1.230.840 km²

186

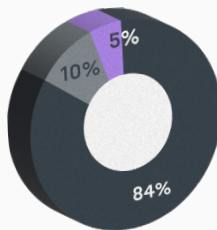
Bestuurlijke
rapportages
politie*

21 Signalen

- Politie (5)
- Gemeente (13)
- Belastingdienst (1)
- Overige partners (2)

19 Bibob onderzoeken

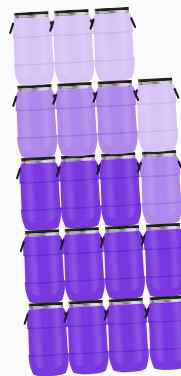

- APV/Bijzondere Wetten (horeca/prostitutie) (16)
- Omgevingswet (bouw/milieu) (2)
- Vastgoedtransacties (1)

Casussen gestart in 2024

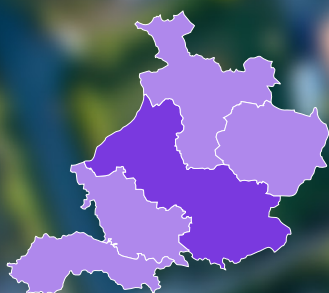
Mensenhandel en -smokkel	2
Witwassen	13
Zorgfraude	6
Milieu	1
Totaal	22

19 Aangetroffen Syndrilocaties

- Productie 4
- Opslag 0
- Transport 4
- Dump 11

Noord- en Oost-Gelderland

Barrières opwerpen

- Gemeenten rapporteren een verbeterde informatiepositie en een grotere slagkracht door de samenwerking binnen het districtelijke netwerk en een meer datagedreven werkwijze.

Gemeenten helpen

- DRO waarin gesproken en getraind is op de uitvoering van de governance, een verdeling van de geprioriteerde thema's waarin de samenwerking met andere gemeenten en ketenpartners wordt gestimuleerd en noodzakelijk wordt (personele unie model).
- Weerbaarheidsscans afgerond in 19 van de 22 gemeenten.
- In alle gemeenten lokale ondermijningsoverleggen.
- Bijeenkomsten voor gemeenteraden, bewoners en wijkraden.

Monitoren en Leren

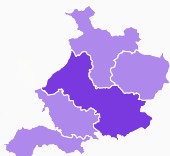
- Expertmeetings voor coördinatoren ondermijning op alle geprioriteerde thema's.
- Ontwikkeling van een tabletop voor burgemeesters en ketenpartners.
- Organisatie congres.
- Trainingen 'on the job' voor een gestandaardiseerd werkproces. Onderzoek naar de informatiearchitectuur ondermijning.
- High Alert trainingen (syndru) voor politie, toezichthouders en BOA's, gericht op het herkennen van en optreden bij drugslabs.

Casuïstiek sneller en effectiever

- Witwassen is voor het eerst niet het dominante thema, er ligt meer nadruk op mensenhandel, zorgfraude en synthetische drugs.
- Migratiecriminaliteit blijft een belangrijk aandachtspunt, met kwetsbare migranten als doelwit voor criminelen.
- Het aantal nieuwe signalen en casussen is gedaald door een strengere kwaliteitsnorm, wat leidt tot complexere casussen en effectievere interventies, waaronder opsporings- en fiscale onderzoeken.

Noord- en Oost-Gelderland

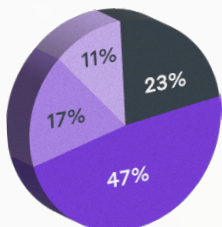

- 22 gemeenten: Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hatter, Heerde, Lochem, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Voorst, Winterswijk, Zutphen
- 850.522 inwoners
- 2.808.020 km²

265

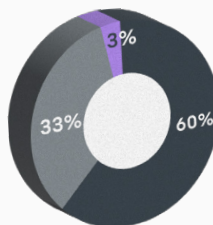
Bestuurlijke
rapportages
politie*

17 Signalen

- Politie (4)
- Gemeente (8)
- Belastingdienst (3)
- Overige partners (2)

30 Bibob onderzoeken

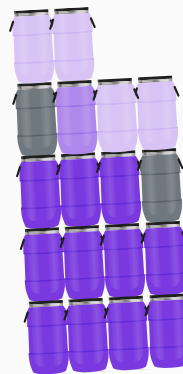

- APV/Bijzondere Wetten (horeca/prostitutie) (18)
- Omgevingswet (bouw/milieu) (10)
- Vastgoedtransacties (1)

Casussen gestart in 2024

Mensenhandel en -smokkel	3
Witwassen	4
Zorgfraude	2
Harddrugs	1
Criminele groepen	1
Milieu	1
Totaal	12

19 Aangetroffen Syndrilocaties

- Productie 4
- Opslag 0
- Transport 4
- Dump 11

3 Financiën

	Begroting 2024	Realisatie 2024	Resultaat
Personele kosten RIEC-Bureau			
Lijn 1: Casuïstiek sneller en effectiever maken	1.378.037	1.325.946	52.091
Lijn 2: Ondersteuning gemeenten	297.176	335.468	-38.292
Lijn 3: Wegnemen van gelegenheidsstructuren en opwerpen van barrières	172.890	285.846	-112.956
Bedrijfsvoering en ondersteuning			
* Cluster Bedrijfsvoering	618.739	744.356	-125.617
* Stelpost vacatures/bovenformatief	250.000		250.000
Subtotaal personeel RIEC-Bureau	2.826.842	2.801.615	25.227

Materieel RIEC-Bureau			
Huisvestingskosten	140.000	155.964	-15.964
IT kosten	260.000	219.224	40.776
Reis- en verblijfkosten	190.000	145.900	44.100
Bijdrage LIEC	75.000	60.000	15.000
Overige bedrijfsvoerings en projectkosten	325.824	265.289	60.535
Stelpost ondersteuning Bedrijfsvoering Enschede	250.000		250.000
Subtotaal materieel RIEC-Bureau	1.240.824	846.377	394.447

Versterkingsplan RIEC-Bureau:			
Cluster 1: Versterken actiecentra en gekoppelde systemen	150.000	163.951	-13.951
Cluster 2: Versterking -weerbaarheid	275.000	140.235	134.765
Cluster 3: Versterking -gebiedsgericht werken	300.000	265.626	34.374
Cluster 3: Versterking -internationaal	350.000	267.438	82.562
Subtotaal Versterkingsplan RIEC-Bureau	1.075.000	837.251	237.749

	Begroting 2024	Realisatie 2024	Resultaat	
Versterkingsplan partners				
Lijn 1: Casuïstiek sneller en effectiever maken				
* Versterken OM	260.000	260.000		
* Versterken bestuurskundigen politie	200.000	352.000	-152.000	Afrekening 2024
Lijn 2: Ondersteuning gemeente				
* Districtelijk programmacoördinatoren	680.000			
* Flexibele inzet	650.000			
Totaal ondersteuning gemeenten	1.330.000	1.661.506	-331.506	
Lijn 3: Wegnemen van gelegenheidsstructuren en opwerpen van barrières				
* Vakantieparken	410.000	540.000	-130.000	Extra bijdrage
Lijn 4: Programmacoördinatie en learing communities	183.000			
* Programmacoördinatie	110.000	110.000		
* Leren, ontwikkelen en onvoorzien	73.000	24.329	48.671	
Versterkingsplan partners	2.383.000	2.813.506	-613.506	

Inkomsten RIEC	Begroting 2024	Realisatie 2024	Resultaat
Bijdragen ministerie JenV:			
DVB: Bijdrage RIEC-Bureau algemeen (cofinanciering) 100% subsidie	-2.856.022	-3.174.000	
DGO: bijdrage versterking (incl kasschuif)	-3.813.000	-2.928.909	
Loon en prijscompensatie		-351.775	
Nabetaling 2024		-250.000	
Totaal ontvangen JenV	-6.669.022	-6.704.684	35.662

Geldelijke bijdragen partners			
Bijdrage gemeenten Overijssel	-281.500	-273.479	
Bijdrage gemeenten Gelderland	-507.500	-494.986	
Bijdrage provincie Overijssel	-20.676	-20.000	
Bijdrage provincie Gelderland	-20.676	-20.000	
Totaal ontvangen geldelijke bijdrage	-830.352	-808.465	-21.887

Overige inkomsten in natura:			
Inzet Politie	-110.000	-110.000	

Totaal inkomsten RIEC	-7.609.374	-7.623.148	13.774
------------------------------	-------------------	-------------------	---------------

Ondersteuning Twente			
Kosten		Dekking	
Inzet OTO	137.274	Provinciale subsidie Twente	112.061
Basis op orde	112.061	Versterkingsbudget District Twente	168.524
Overhead	31.250		280.585
	280.585		

